

SVETOVÁ LITERATÚRA PO ROKU 1945

Spoločensko-historické pomery.

V druhej polovici 20.storočia do literatúry zasiahli také vplyvy ako nikdy predtým.

- 2.svetová vojna bola najkrvavejším vojnovým konfliktom v dejinách, je inšpiračným zdrojom dodnes
- svet sa rozdelil na dva bloky – východný (ZSSR, svet socialistických diktatúr
západný (USA, svet demokracie)
- studená vojna
- 60. roky – boj proti konzumnej spoločnosti, vojnám v súlade s prírodou (hippies)
- 80. – 90. roky –dovíšený proces rozvratu socialistického systému
politická integrácia – EU
expansion technických, vedeckých a komunikačných technológií
- koniec 20.rokov – globálne problémy: populačná explózia, ekologické problémy, epidémie (AIDS), civilizačné choroby, terorizmus

Literatúra západného bloku sa vyvíjala v prostredí plurality a slobody tvorby.

Literatúra východného bloku bola v prostredí obmedzenej plurality, neslobody vyjadrovania a delila sa na oficiálnu, exilovú a samizdatovú.

Znaky literatúry v 2. polovici 20.storočia.

- vplyv druhej svetovej vojny
trauma, pocity viny, ale aj pátos, politicky uvedomelý pohľad na vojnu
- kríza v medziludských vzťahoch
neschopnosť komunikovať, pocity úzkosti, ohrozenia (existenciálna línia v literatúre)
- diferenciacia jednotlivých vrstiev obyvateľstva
revolta zameraná proti spoločnosti a konvenciám (bítnici)
- experimentovanie, napríklad s formou prózy (nový román)
- oživenie starých mýtov, legiend (magický realizmus)
- katastrofické vízie sveta, smerovanie k fantastike
- rozmach populárnej literatúry
oslabenie hraníc medzi vysokým a nízkym umením, zhovievavý postoj ku gýču

Tematika diel a autori

Rôznorodí autori:

JohnSteinbeck
AntoinedeSaintExupery

Slovenská próza po r.1945

2.svetová vojna v literatúre:

WilliamStyron
JosephHeller
Bohumil Hrabal

Rudolf Jašík
Vladimír Mináč
Alfonz Bednár

Človek v boji proti totalite:

GeorgeOrwell
Boris Pasternak
Alexander Solženicyn
Jozef Škvorecký
Miroslav Švandrlík

Dominik Tatarka
Ladislav Mňačko

Postmoderna a magický realizmus:

UmbertoEco
Gabriel GarciaMarquez

František Hečko
Ján Lenčo, Vincent Šikula
Peter Jaroš, Dušan Dušek
Dušan Mitana, Rudolf Sloboda

Problémy mládeže:

JeromeDavidSalinger

Slovenská poézia po r.1945

Beatnici:

LawrenceFerlinghetti
JackKerouac

Ján Kostra
Pavol Horov
Andrej Plávka

Rozhnevaní mladí muži:

JohnOsborne

Miroslav Válek
Milan Rúfus
Ľubomír Feldek

Existencialisti:

Jean Paul Sartre
Albert Camus

Poppoézia

Absurdná dráma:

Samuel Beckett
Václav Havel

Slovenská dráma po r.1945

Epické divadlo:

BertoltBrecht

Ivan Bukovčan
Milan Lasica+JúliusSatinský
RND

Neorealisti:

AlbertoMoravia